

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Det foreslås, at alle offentlige myndigheder og styrelser pålægges en egentlig pligt til at udbyde udviklingskontrakter. Der er enkelte styrelser, der allerede har gjort det, men det er alt for få. Den industripolitiske redegørelse åbner mulighed for, at Udviklingsfonden kan betale op til 50 pct. af udgifterne for at øge styrelsernes incitament. Dette er næppe tilstrækkeligt, og derfor foreslås en pligt.

Der er naturligvis stor variation i behovet for udviklingskontrakter i forbindelse med offentlige indkøb. Derfor bør Teknologirådet i samarbejde med de relevante myndigheder foretage en nærmere afgrænsning af, hvad der i denne forbindelse forstås ved en offentlig myndighed, så det sikres, at alle enheder er store nok til, at der inden for de enkelte områder vil være tilstrækkeligt med opgaver, hvor udviklingskontrakter er mulige og ønskelige. De nævnte 2 pct. skal i denne forbindelse forstås som et minimum. Hvor udviklingsbehovet er særlig stort, kan der aftales en større procentdel. Den i redegørelsen foreslåede mulighed for, at Udviklingsfonden (Teknologirådet) går ind med 50 pct., foreslås bibeholdt, så der kan blive tale om en fordobling af de midler, som den pågældende myndighed selv afsætter.

I mange tilfælde vil det være naturligt, at en række myndigheder går sammen om fælles udviklingskontrakter, f.eks. hele centraladministrationen i forbindelse med køb af edb-udstyr.

Der er her et særligt behov for at udvikle skærmterminaler m.v., der sikrer det bedst mulige arbejdsmiljø. For tiden sker der betydelige forringelser på dette område, fordi USA er så dominerende som leverandørland, og dér er der ikke tradition for, at medarbejdere stiller store krav til udformningen af deres arbejdspladser. Også udvikling af elektronisk kontorudstyr, der er specielt indrettet på medarbejderstyrede arbejdspladser, kan være interessante både ud fra en velfærdsbetragtning og en nicheeksportbetragtning. I de tilfælde, hvor der alene er udenlandske virksomheder på markedet, kunne der stilles betingelser om dansk medproduktion ved ordreafgivelse som følge af en udviklingskontrakt.

I den industripolitiske redegørelse åbnes der mulighed for, at den udbydende myndighed selv kan lade medarbejdere indgå i udviklingsarbejdet og eventuelt få støtte hertil fra Udviklingsfonden (Teknologirådet). Det foreslås ikke at begrænse denne mulighed.

Ad 2

Udviklingsopgaver, der er egnede til at blive udført ved hjælp af udviklingskontrakter, er langt fra begrænsede til offentlige indkøb. Også i forbindelse med andre højt prioriterede udviklingsområder kan udviklingskontrakter være et brugeligt instrument. Her kan nævnes miljø, arbejdsmiljø, genbrug, men denne opremsning bør ikke anses for udtømmende. F.eks. ville det være helt relevant i forbindelse med et udviklingsprogram for ældre og handicapt teknologi at udbyde udviklingskontrakter.

I mange tilfælde vil der være behov for mere grundlæggende forskning, før der kan være tale om egentlig produktudvikling ved hjælp af udviklingskontrakter.

Derfor bør Teknologirådet have mulighed for at gå tidligere ind i udviklingsfasen, end det hidtil har været tilfældet. I det nuværende system er der et klart hul mellem de rene forskningsopgaver, som forskningsrådene kan finansiere, og de rene udviklingsopgaver, som Teknologirådet kan gå ind i. Det vil være hensigtsmæssigt at lukke hullet fra begge sider, så forskningsrådene får mulighed for at følge videnskabelige projekter lidt længere frem mod et producerbart produkt, og omvendt således at Teknologirådet får mulighed for at gå ind i en tidligere fase.

Ad 3

Som nævnt i de generelle bemærkninger ligger der en vigtig opgave i at højne udviklingsniveauet i små og mellemstore virksomheder. Dette betyder naturligvis ikke, at større virksomheder skal afskæres fra at få udviklingskontrakter, men under i øvrigt lige forhold vil det være naturligt at foretrække projekter, der indebærer et samarbejde mellem f.eks. en erhvervsvirksomhed og et teknologisk institut eller et ATV-institut.

Ad 4

Selv om det i sig selv er naturligt, at licensindtægter og lignende fra skatteyderfinansieret udviklingsarbejde tilfalder det offentlige, er dette ikke hovedargumentet for den foreslåede ordning. En vigtigere grund er, at den klarere definition af opgavefordeling m.v. indebærer en række praktiske fordele som beskrevet i de generelle bemærkninger. Det skal tilføjes, at det er denne form, der benyttes i lande med en egentlig industripolitik som f.eks. i Japan, hvilket næppe er uden sammenhæng med deres større succes på det industripolitiske område.